

Original Research Article

ผลกระทบของการบังคับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16
ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

The Impact of Application TFRS 16: Lease of the Company Listed in Stock Exchange of Thailand

ภัทรสุดา แยมพรหม¹ และ พรปรวีณ์ ชาญสุวรรณ^{2*}

Patsuda Yampram¹ & Phornpravee Chansuwan^{2*}

ARTICLE INFO

Name of Author:

Corresponding Author: *

1. ภัทรสุดา แยมพรหม

Patsuda Yamram

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

Faculty of Management Sciences

Silpakorn University, Phetchaburi IT

Campus, Thailand.

Email: pyampram@gmail.com

2. พรปรวีณ์ ชาญสุวรรณ*

Patsuda Yamram

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

Faculty of Management Sciences

Silpakorn University, Phetchaburi IT

Campus, Thailand.

Email: phornpravee.cha@gmail.com

คำสำคัญ:

มาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16; สัญญาเช่า

Keywords:

Financial Reporting Standards No.16;
Leasing

Article history:

Received: 14/06/2023

Revised: 19/07/2024

Accepted: 01/08/2024

Available online: 22/12/2024

How to Cite:

Yampram, P. & Chansuwan, P. (2024).
The Impact of Application TFRS 16:
Lease of the Company Listed in Stock
Exchange of Thailand. *Journal
Dhamma for Life*, 30(4), 259-273

ABSTRACT

This study aims to investigate the impact of the implementation of the Thai Financial Reporting Standard No. 16 and to examine the factors influencing the choice of accounting practices of listed companies in the Stock Exchange of Thailand. Data were collected from financial statements of listed companies in the Stock Exchange of Thailand, excluding financial institutions due to their different accounting practices and financial statement presentation. This sample size consisted of 377 companies. The researcher analyzed the data by using descriptive statistics and compared the means of financial ratios before and after the implementation of the Thai Financial Reporting Standard No. 16 to determine whether there were any significant differences by using the paired sample t-test. In addition, the factors influencing the choice of accounting practices were analyzed using the logistic regression.

The results of the paired sample t-test showed that the ratio of total assets to paid-up capital, the ratio of long-term debt to equity, and the ratio of profit before interest and tax to total assets were significantly different at the 0.05 level after the implementation of the Thai Financial Reporting Standard No.16. The results of the logistic regression analysis revealed that factors related to company size, age of operation in stock exchange of Thailand, profitability, and the amount of retained earnings of the company were related to the choice of accounting practices prescribed by the Thai Financial Reporting Standard No. 16 at the 0.05 significance level.

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการบังคับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 และศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยตัดกลุ่มสถาบันการเงินออก เนื่องจากวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการนำเสนอการเงินแตกต่างจากกลุ่มบริษัทอื่น โดยกลุ่มตัวอย่างมีทั้งสิ้น 377 บริษัท ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนทางการเงินก่อนและหลังใช้บังคับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 ว่าแตกต่างอย่างมีสาระสำคัญหรือไม่ โดยใช้วิธีเปรียบเทียบรายคู่ด้วย Paired Sample t-test นอกจากนี้ยังวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางบัญชีด้วยสมการถดถอยแบบโลจิสติกส์

ผลจากการทดสอบ Paired Sample t-test พบว่า อัตราส่วนของสินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนกำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวมแตกต่างกันในระดับนัยสำคัญที่ 0.05 หลังการบังคับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 และผลจากการทดสอบวิเคราะห์สมการถดถอยแบบโลจิสติกส์ พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับขนาดของบริษัท ปัจจัยอายุการดำเนินงาน ปัจจัยความสามารถในการทำกำไร ปัจจัยจำนวนกำไรสะสมที่กิจการมีอยู่ของบริษัท มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางบัญชีที่กำหนดให้ปฏิบัติตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

บทนำ

จากการบังคับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ส่งผลให้นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป การรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การนำเสนอและการเปิดเผยข้อมูลของสัญญาเช่าสำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เนื่องจากมาตรฐานดังกล่าวได้ถูกนำมาใช้แทนที่มาตรฐานการบัญชี 1 ฉบับ ได้แก่ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่า และการตีความมาตรฐานการบัญชี 3 ฉบับ ได้แก่ การตีความความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 เรื่อง การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่, การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 15 เรื่อง สัญญาเช่า ดำเนินงาน-สิ่งจูงใจที่ให้แก่ผู้เช่า และการตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 เรื่อง การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่เพิ่มขึ้นตามรูปแบบกฎหมาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลมีความเที่ยงตรงมากขึ้น และเพิ่มความโปร่งใสในการเปิดเผยข้อมูลของสภาพความเสี่ยงทางการเงินและเงินทุน (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2562)

มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีการกำหนดหลักการที่แตกต่างไปจากมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่า ซึ่งบริษัทจะใช้วิธีการบัญชีเดียวสำหรับผู้เช่า โดยไม่ต้องจัดประเภทแบ่งออกเป็นสัญญาการเงิน และสัญญาเช่าดำเนินงาน เพียงแต่รับรู้สินทรัพย์และหนี้สินสำหรับสิทธิและภาระผูกพันที่เกิดขึ้นจากทุก

สัญญาเช่าที่มีอายุมากกว่า 12 เดือน เว้นแต่สินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ ตลอดจนการนำเสนอหรือเปิดเผยงบแสดงฐานะทางการเงินต้องแสดงสินทรัพย์สิทธิการใช้แยกต่างหากจากสินทรัพย์อื่น แต่ถ้าหากบริษัทเป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้นเอง สามารถรวมสินทรัพย์สิทธิการใช้ในรายการรายบรรทัดเดียวกับการนำเสนอทรัพย์สินอ้างอิง พร้อมระบุว่า สินทรัพย์สิทธิการใช้ถูกรวมไว้ในรายการรายบรรทัดใดในของงบแสดงฐานะการเงิน และส่วนนี้สืบตามสัญญาเช่าต้องแสดงแยกจากหนี้สินอื่นเช่นกัน เว้นแต่หากไม่แสดงหนี้สินตามสัญญาเช่า ผู้เช่าต้องเปิดเผยข้อมูลว่า หนี้สินตามสัญญาเช่าถูกรวมไว้ในบรรทัดใดในงบแสดงฐานะการเงิน (ศิริจันทร์ เหลืองธนหิรัญย์, 2560)

ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการบังคับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 ได้ส่งผลกระทบต่อกลุ่มธุรกิจที่มีกิจการทำสัญญาเช่า (ศิริจันทร์ เหลืองธนหิรัญย์, 2560) ได้แก่ ธุรกิจสื่อสาร ธุรกิจค้าปลีก ธุรกิจขนส่ง และสายการบิน ธุรกิจโรงพยาบาล ธุรกิจอุตสาหกรรมการผลิตเหล็ก และกลุ่มธุรกิจที่เคยใช้ TFRS4 การประเมินว่า ข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่ ซึ่งจะมีผลกระทบต่องบการเงินของบริษัท คือ 1) งบแสดงฐานะทางการเงิน มีการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์สิทธิการใช้ ซึ่งแสดงเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน และมีการเพิ่มขึ้นของหนี้สินภายใต้สัญญาเช่า แสดงเป็นหนี้สินหมุนเวียนที่ครบกำหนดชำระภายใน 12 เดือนและหนี้สินระยะยาว 2) งบกำไรขาดทุน พบว่า ต้นทุนทางการเงินเพิ่มขึ้น ค่าเสื่อมราคาเพิ่มขึ้น แต่ค่าเช่าลดลง ซึ่งแสดงในส่วนของต้นทุนจากการให้เช่าและบริการ 3) งบกระแสเงินสด มีการเพิ่มขึ้นของทั้งต้นทุนทางการเงินจากการดำเนินงานและเงินสดจ่ายชำระหนี้สินภายใต้สัญญาเช่า 4) อัตราส่วนทางการเงิน จะเห็นได้ว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนผู้ถือหุ้น จะมีอัตราสูงขึ้นของหนี้สินภายใต้สัญญาเช่า อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ มีอัตราลดลง กำไรสุทธิก่อนค่าเสื่อมราคา ค่าตัดจำหน่าย ต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้ เพิ่มขึ้นจากการไม่บันทึกค่าเช่าจ่าย และกำไรสุทธิก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษี เพิ่มขึ้น ซึ่งบางอัตราส่วนอาจจะส่งผลกระทบต่อบริษัท และบริษัทต้องมีการสื่อสารแก่ผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจถึงมาตรฐานการบัญชีที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนทำความเข้าใจเพื่อป้องกันการคาดหวังของผู้ลงทุนหรือผู้ใช้งบการเงิน (ทิวา ค้วนเครือ, 2562)

ดังนั้นเมื่อ TFRS 16 เกิดผลกระทบจากการรายงานทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงไป งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจผลกระทบต่อการรายงานทางการเงินจากการเริ่มใช้ TFRS 16 ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยจะส่งผลกระทบต่อรายงานทางการเงินและอัตราส่วนทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินบัญชีตาม TFRS 16 ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาผลกระทบต่องบการเงินและอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหลังจากการบังคับใช้ TFRS 16
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการที่กิจการเลือกที่จะปรับปรุงด้วยวิธี Modified Retrospective Approach หรือ Full Retrospective Approach

วิธีการดำเนินการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนตัวอย่างที่ใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16

ตัวอย่างในการวิจัย	จำนวน
จำนวนบริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์	699
หัก บริษัทที่มีข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ไม่ครบถ้วน	322
บริษัทที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับวิเคราะห์ข้อมูล	377

1. ประชากร คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) โดยตัดกลุ่มสถาบันการเงินออก เนื่องจากวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการนำเสนอการเงินแตกต่างจากกลุ่มบริษัทอื่น ซึ่งมีจำนวน 699 บริษัท

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ที่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 377 บริษัท ตัดกลุ่มสถาบันการเงินออก เนื่องจากมีวิธีปฏิบัติทางการบัญชีแตกต่างจากกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจข้อมูลเป็นข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมจากงบการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและข้อมูลเป็นไปตามแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินซึ่งได้เผยแพร่ข้อมูลในเว็บไซต์ www.sec.or.th ซึ่งแสดงในรายละเอียดตามลำดับคำถามงานวิจัย ดังนี้

3.1 การสำรวจนโยบายบัญชีกลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการเปิดเผยนโยบายบัญชีในหมายเหตุประกอบงบการเงินสำหรับปี พ.ศ.2563 ซึ่งเป็นปีที่ประกาศใช้ TFRS 16

3.2 การวิเคราะห์ถึงผลกระทบจากการบังคับใช้ TFRS 16

3.2.1 การปรับปรุงงบการเงินจากการนำมาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติใช้ครั้งแรก รวบรวมข้อมูลจากรายการปรับปรุงกำไรสะสมในงบแสดงฐานะการเงิน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติในเชิงพรรณนา

3.2.2 การรับรู้รายการทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยรวบรวมข้อมูลจากหมายเหตุประกอบงบการเงินแล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติในเชิงพรรณนา

3.2.3 ผลกระทบจากการใช้ TFRS 16 เมื่อเทียบกับมาตรฐานเดิม ส่วนนี้กิจการเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินเกี่ยวกับผลกระทบต่อรายการทางการเงิน ข้อมูลในส่วนนี้มีประโยชน์ในการประเมินว่า TFRS 16 ทำให้รายการทางการเงินของกิจการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง จากนั้นผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลรายการทางการเงินหลังการใช้ TFRS 16 ว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญหรือไม่

3.3 การสำรวจการปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า (ปรับปรุง 2563) โดยวิเคราะห์ถึงการเปลี่ยนแปลงในอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญดังนี้

3.3.1 อัตราส่วนสินทรัพย์รวมต่อทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว (Total Assets to Equity)

3.3.2 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio)

3.3.3 อัตราส่วนประสิทธิภาพในการทำกำไร (Return on Assets)

3.3.4 อัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Assets to Current Liabilities Ratio)

ซึ่งเก็บข้อมูลจากการเปิดเผยนโยบายบัญชีในหมายเหตุประกอบงบการเงินสำหรับปี 2562 และ 2563 แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและการทดสอบความแตกต่างของค่าสถิติก่อนและหลังที่มีการใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 โดยใช้ค่าทดสอบทางสถิติ t-test

3.4 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการที่กิจการเลือกที่จะปรับปรุงด้วยวิธีปรับปรุงรายการย้อนหลังแต่ละรอบ ระยะเวลารายงานจากการนำมาตราฐานรายงานทางการเงินมาใช้ครั้งแรก (Full Retrospective Approach) หรือปรับปรุงผลกระทบสะสมจากการนำมาตราฐานการบัญชีมาใช้ครั้งแรก (Modified Retrospective Approach) หรือเปิดเผยผลกระทบสะสมโดยไม่ปรับปรุงงบการเงินย้อนหลังด้วยการวิเคราะห์แบบโลจิสติกส์ (Logistic Regression Analysis)

ตัวแปรและการวัดค่าตัวแปร

การวิเคราะห์ข้อมูล จะวิเคราะห์ข้อมูลจากตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม โดยอ้างอิงตัวแบบตัวแปร อัตราส่วนทางการเงินจากงานวิจัยของนพพร สรแพทย์, (2557) ดังนี้

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดบริษัท โครงสร้างหนี้บริษัท อายุการดำเนินงาน ความสามารถในการทำกำไร สภาพคล่องของกิจการ ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีรับอนุญาต

ตารางที่ 2 สรุปวิธีที่ใช้ในการวัดมูลค่าของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปร	วิธีการใช้ในการศึกษา
1. ขนาดบริษัท	วัดด้วยสินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว
2. โครงสร้างหนี้ของบริษัท	วัดจากอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
3. อายุการดำเนินงาน	วัดจากระยะเวลาจำนวนปี นับตั้งแต่ปีที่จดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนจนถึงปี 2563
4. ความสามารถในการทำกำไร	วัดจากกำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวม ROA

ตัวแปร	วิธีการใช้ในการศึกษา
5. สภาพคล่องของกิจการ	วัดจากสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน
6. ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีรับอนุญาต	วัดค่าโดย ถ้า 1 = บริษัทที่อยู่ในกลุ่ม Big 4 0 = บริษัทที่ไม่อยู่ในกลุ่ม Big 4
7. จำนวนของกำไรสะสมที่กิจการมีอยู่	วัดค่าโดย กำไรสะสม ณ ปี 2563หารด้วยสินทรัพย์รวม

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การนำมาตราฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า โดยที่แทนค่าในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติให้ 0 คือ วิธีการปรับปรุงมาตรฐานรายงานทางการเงิน Modified Retrospective Approach และ 1 วิธีการปรับปรุงมาตรฐานรายงานทางการเงิน Full Retrospective Approach

4.3 การทดสอบสมมติฐาน

จากการทดสอบความถดถอยแบบโลจิสติกส์ (Logistic Regression Analysis) : สามารถถดถอยตัวแปรแต่ละปัจจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ สามารถแบ่งการคำนวณในการทดสอบออกมาดังนี้

$$\text{Alternative} = \beta_0 + \beta_1 \text{Size} + \beta_2 \text{CAPSTR} + \beta_3 \text{Age} + \beta_4 \text{PROFIT} + \beta_5 \text{LIQUID} + \beta_6 \text{AUDIT} + \beta_7 \text{RETANED} + \varepsilon$$

β_0 = ส่วนตัดแกน Y

$\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_7$ = สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปร

Alternative = เป็นตัวแปรแบบ Dummy variable โดย

1 = บริษัทที่เลือกปรับแบบ Modified Retrospective

0 = บริษัทที่เลือกปรับแบบ Full Retrospective Approach

SIZE = ขนาดบริษัท ซึ่งวัดด้วยสินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว

CAPSTR = โครงสร้างหนี้บริษัท ซึ่งวัดจากอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

AGE = อายุการดำเนินงาน ซึ่งวัดจากระยะเวลาจำนวนปี นับตั้งแต่ปีที่จดทะเบียนบริษัทมหาชนจนถึงปี 2563

PROFIT = ความสามารถในการทำกำไร ซึ่งวัดจากกำไรสุทธิก่อนดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวม

LIQUID = สภาพคล่องของกิจการ ซึ่งวัดจากสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน

AUDIT = ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีรับอนุญาต เป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variables) วัดค่าโดย ถ้า 1 คือ บริษัทที่อยู่ในกลุ่ม Big 4 0 คือ บริษัทที่ไม่อยู่ในกลุ่ม Big 4

Retained = จำนวนกำไรสะสมที่กิจการมีอยู่ ซึ่งวัดค่าโดย กำไรสะสม ณ วันสิ้นรอบหารด้วยสินทรัพย์รวม

ε = ความคลาดเคลื่อน

ผลการวิจัย

1. สรุปผลวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา

ตารางที่ 3 ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนาตามอัตราส่วนทางการเงินที่มีค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของงบการเงิน

ตัวแปร	จำนวน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ขนาดของบริษัท	377	0.03	624.48	17.5366	41.4187
โครงสร้างหนี้	377	-2.64	15.45	0.4979	0.8613
ความสามารถทำกำไร	377	-51.58	50.4	3.2934	8.0150
สภาพคล่องของกิจการ	377	-2.39	44.09	2.4369	3.3233
อายุการดำเนินงาน	377	4.00	46.00	20.8674	10.2205

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการแจกแจงความถี่ตามอัตราส่วนทางการเงิน เพื่อแสดงค่าต่ำสุด สูงสุดค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของงบการเงิน 2562-2563 พบว่า ขนาดบริษัทมีค่าสูงสุดอยู่ที่ 624.48 และค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.03 และมีค่าเฉลี่ย 17.5366 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 41.4187 ส่วนโครงสร้างหนี้สินของบริษัทมีค่าสูงสุดอยู่ที่ 15.45 และค่าต่ำสุดอยู่ที่ -2.64 และมีค่าเฉลี่ย 0.4979 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.8613 ส่วนความสามารถทำกำไรของบริษัทมีค่าสูงสุดอยู่ที่ 50.4 และค่าต่ำสุดอยู่ที่ -51.58 และมีค่าเฉลี่ย 3.2934 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.0150 ส่วนสภาพคล่องของกิจการมีค่าสูงสุดอยู่ที่ 44.09 และค่าต่ำสุดอยู่ที่ -2.39 และมีค่าเฉลี่ย 2.4369 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.3233 ส่วนอายุการดำเนินงานของบริษัทมีค่าสูงสุดอยู่ที่ 46 ปีและค่าต่ำสุดอยู่ที่ 4 ปี และมีค่าเฉลี่ย 20.8674 ปี และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.2205 ปี

ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีของกลุ่มตัวอย่าง 377 บริษัท พบว่า บริษัทที่ใช้ผู้สอบบัญชีของบริษัทใน Big 4 จำนวน 240 คิดเป็นร้อยละ 63.66 และมีบริษัทที่ไม่ใช้ผู้สอบบัญชีของบริษัทใน Big 4 จำนวน 137 คิดเป็นร้อยละ 36.64 และตัวแปรบริษัทที่เลือกใช้วิธีการปรับปรุงมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 งบการเงินปี 2563 มีบริษัทในตลาดหลักทรัพย์เลือกวิธีการปรับปรุงมาตรฐานรายงานทางการเงินจำนวนทั้งสิ้น 377 บริษัท มีอยู่จำนวน 308 บริษัท คิดเป็น 81.70% เลือกใช้วิธีเลือกวิธีการปรับปรุงมาตรฐานรายงานทางการเงิน Modified Retrospective Approach และจำนวน 69 บริษัทคิดเป็น 18.30% เลือกวิธีการปรับปรุงมาตรฐานรายงานทางการเงิน Full Retrospective Approach

2. สรุปผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงอนุมาน

จากการทดสอบ Paired Sample t-test ทดสอบความแตกต่างของอัตราส่วนก่อนและหลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้การทดสอบ Paired Sample t-test

อัตราส่วนทางการเงิน	สมมติฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	p-value
ขนาดของบริษัท – ก่อนใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน	1	16.8155	39.02111	0.000*
ขนาดของบริษัท - หลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน		18.2577	43.72518	
โครงสร้างหนี้ – ก่อนใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน	2	0.4439	0.65463	0.022*
โครงสร้างหนี้ - หลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน		0.5520	1.02530	
ความสามารถในการทำกำไร- ก่อนใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน	3	3.7414	7.21438	0.025*
ความสามารถในการทำกำไร - หลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน		2.8454	8.72939	
สภาพคล่องของกิจการ- ก่อนใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน	4	2.4036	2.84159	0.662
สภาพคล่องของกิจการ - หลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน		2.4703	3.74710	

* ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานที่ 1 พบว่า อัตราส่วนของสินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วของบริษัทก่อนและหลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญโดยขนาดของบริษัทก่อนใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีค่าเฉลี่ย 16.8155 ในขณะที่หลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีค่าเฉลี่ย 18.2577 มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น มีแนวโน้มที่สินทรัพย์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรนิษฐา (2558) ที่ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่าที่มีต่อ คุณภาพงบการเงิน พบว่า ผู้สอบบัญชีมีความเห็นว่าการเปลี่ยนนิยามสัญญาเช่า และการเปลี่ยนแปลงใน

ด้านการจัดประเภทสัญญาเช่าตามร่างมาตรฐานรายงานทางการเงิน เรื่อง สัญญาเช่าในส่วนของ การทดลองปรับปรุงการเงิน ซึ่งทำให้สินทรัพย์และหนี้สินเพิ่มขึ้น

สมมติฐานที่ 2 พบว่า อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทก่อนและหลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญโดยโครงสร้างหนี้ของบริษัทก่อนใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีค่าเฉลี่ย .4439 ในขณะที่หลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีค่าเฉลี่ย .5520 มีค่าเฉลี่ยหนี้สินที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยสุมาริน ผกาทอง (2559) ที่ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของร่างมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า ต่ออัตราส่วนทางการเงิน ด้านผู้เช่ากรณีศึกษา : กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ พบว่า อัตราหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีทิศทางเพิ่มขึ้น เนื่องจากมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับใหม่ จะเน้นแสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินให้ถูกต้อง เพราะเมื่อรายการสินทรัพย์และหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงินถูกต้อง จะส่งผลทำให้ส่วนของผู้ถือหุ้นถูกต้อง

สมมติฐานที่ 3 พบว่า อัตราส่วนกำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวมของบริษัทก่อนและหลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญโดยความสามารถในการทำกำไรของบริษัทก่อนใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีค่าเฉลี่ย 3.7414 ในขณะที่หลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีค่าเฉลี่ย 2.8454 ความสามารถในการทำกำไรลดลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยอิทธิเดช (2562) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่า และมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า พบว่าของผลกระทบที่เกิดขึ้นกับงบการเงินจากการเปลี่ยนแปลงมาใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 สามารถสรุปประเด็นสำคัญดังนี้ ธุรกรรม (สิทธิหรือภาระผูกพัน) นอกงบการเงินจากสัญญาเช่าดำเนินงานจะถูกรับรู้เป็นสินทรัพย์และหนี้สินตามสัญญาเช่าในงบแสดงฐานะการเงินของกิจการ ส่งผลให้สินทรัพย์และหนี้สินของกิจการเพิ่มขึ้น ทำให้อัตราส่วนทางการเงินของกิจการเปลี่ยนแปลงไป เช่น อัตราส่วนของหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายค่าเช่าในสัญญาเช่าดำเนินงานจะลดลง

สมมติฐานที่ 4 พบว่า อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนของบริษัทก่อนและหลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญโดยสภาพคล่องของกิจการก่อนใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีค่าเฉลี่ย 2.4036 ในขณะที่หลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีค่าเฉลี่ย 2.4703 เนื่องจากมาตรฐานรายงานทางการเงินดังกล่าวอาจไม่ได้ส่งผลกระทบต่อสินทรัพย์และหนี้สินหมุนเวียนโดยตรง

3. สรุปผลการวิเคราะห์สมการถดถอยโลจิสติกส์

$$\text{Alternative} = \beta_0 + \beta_1 \text{Size} + \beta_2 \text{CAPSTR} + \beta_3 \text{Age} + \beta_4 \text{PROFIT} + \beta_5 \text{LIQUID} + \beta_6 \text{AUDIT} + \beta_7 \text{RETANED} + \varepsilon$$

β_0	= ส่วนตัดแกน Y
$\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_7$	= สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปร
Alternative	= เป็นตัวแปรแบบ Dummy variable โดย
1	= บริษัทที่เลือกปรับแบบ Modified Retrospective
0	= บริษัทที่เลือกปรับแบบ Full Retrospective Approach
SIZE	= ขนาดบริษัทวัดด้วยสินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว
CAPSTR	= โครงสร้างหนี้บริษัทวัดจากอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
AGE	= อายุการดำเนินงานวัดจากระยะเวลาจำนวนปี นับตั้งแต่ปีที่จดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนจนถึงปี 2563
PROFIT	= ความสามารถในการทำกำไร วัดจากกำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวม ROA
LIQUID	= สภาพคล่องของกิจการ วัดจากสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน
AUDIT	= ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีรับอนุญาต วัดค่าโดย ถ้า 1 คือ บริษัทที่อยู่ในกลุ่ม Big 0 คือ บริษัทที่ไม่อยู่ในกลุ่ม Big 4
Retained	= จำนวนกำไรสะสมที่กิจการมีอยู่ วัดค่าโดย กำไรสะสม ณ 31 ธ.ค. 63 หารด้วยสินทรัพย์รวม
ε	= ความคลาดเคลื่อน

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อทางเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางการบัญชี
เกี่ยวกับมาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16

ตัวแปร	B	Exp(B)	Wald	Sig.
ขนาดบริษัท	0.079	1.083	35.767	0.000*
โครงสร้างหนี้	0.115	1.122	0.179	0.672
อายุดำเนินงาน	-0.051	-0.950	4.825	0.028*
ความสามารถในการทำกำไร	0.306	1.358	45.081	0.000*
สภาพคล่องของกิจการ	-0.163	0.850	1.652	0.199
ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีรับอนุญาต	0.190	1.210	0.150	0.699
กำไรสะสมของกิจการที่มีอยู่	3.317	27.581	8.938	0.003*

*ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติของตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตาม สามารถสรุปผลและอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

ปัจจัยขนาดของบริษัทส่งผลกระทบต่อทางเลือกใช้วิธีปฏิบัติตามมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า ของบริษัทจดทะเบียนโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 1.083 แสดงให้เห็นว่าขนาดของบริษัทส่งผลกระทบต่อทางเลือกวิธีในการปรับปรุงงบการเงิน โดยที่บริษัทที่มีขนาดของสินทรัพย์จำนวนมากมีแนวโน้มที่จะเลือกปรับปรุงผลกระทบสะสมในแต่ละรอบระยะเวลารายงาน (Full Retrospective) มากกว่าบริษัทที่มีขนาดของสินทรัพย์ขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ปัจจัยอายุการดำเนินงานของบริษัทส่งผลกระทบเชิงลบต่อการเลือกใช้วิธีปฏิบัติตามมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า ของบริษัทจดทะเบียนโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ -0.950 แสดงให้เห็นว่า บริษัทที่มีอายุดำเนินงานน้อยมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้วิธีปรับย้อนหลังในแต่ละรอบรายงานมากกว่าบริษัทที่มีอายุการดำเนินงานมากอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 เนื่องจากบริษัทที่เพิ่งนำบริษัทเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์จะให้ความสำคัญกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่กำหนดให้ปฏิบัติตามมาตรฐานรายงานทางการเงินค่อนข้างมาก

ปัจจัยความสามารถในการทำกำไรของบริษัทส่งผลกระทบต่อทางเลือกใช้วิธีปฏิบัติตามมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า ของบริษัทจดทะเบียนโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 1.358 แสดงให้เห็นว่า บริษัทที่มีความสามารถในการทำกำไรมากมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้วิธีปรับย้อนหลังในแต่ละรอบรายงานมากกว่าบริษัทที่มีความสามารถในการทำกำไรน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจากบริษัทมี

ความสามารถในการทำกำไรที่ค่อนข้างดีจึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาถึงผลกระทบที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทในอนาคต

ปัจจัยจำนวนกำไรสะสมที่กิจการมีอยู่ของบริษัทส่งผลกระทบต่อการเลือกใช้วิธีปฏิบัติตามมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า ของบริษัทจดทะเบียนโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 27.581 แสดงให้เห็นว่า บริษัทที่มีกำไรสะสมอยู่ในระดับที่สูงมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้วิธีปรับย้อนหลังสำหรับแต่ละรอบระยะเวลารายงาน มากกว่าบริษัทที่มีกำไรสะสมที่อยู่ในระดับที่ต่ำ เนื่องจากวิธีปฏิบัติทางการบัญชีจำเป็นต้องปรับผลกระทบกับกำไรสะสมที่เกิดขึ้นในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีที่รายงาน

โดยผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาริน ผกาทอง (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของร่างมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า ต่ออัตราส่วนทางการเงินด้านผู้เช่า กรณีศึกษา : กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ พบว่าการร่างมาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า จะส่งผลกระทบต่อการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน เนื่องจากมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับใหม่ เน้นการแสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินที่ถูกต้อง และบริษัทส่วนใหญ่เลือกที่จะใช้วิธีการปรับปรุงย้อนหลัง Modified Retrospective ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่วรา ค้วนเครือ (2562) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบมาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า พบว่าผลกระทบทั้งบแสดงฐานะการเงิน และงบกำไรขาดทุน รวมถึงผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญของบริษัท เสนอให้บริษัทใช้วิธี Modified Retrospective ในการนำมาตรฐานมาใช้เป็นครั้งแรก ซึ่งเป็นประโยชน์สูงสุด

สรุปผล

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินบัญชีตาม TFRS 16 ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลกระทบงบการเงินและอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหลังจากการบังคับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการที่กิจการเลือกที่จะปรับปรุงด้วยวิธี Modified Retrospective Approach หรือ Full Retrospective Approach โดยรวบรวมข้อมูลจากงบการเงิน

ผลการวิจัยพบว่า การทดสอบการทดสอบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ (Paired Sample t-test) พบว่า อัตราส่วนของสินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนกำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวมแตกต่างกันในระดับนัยสำคัญที่ 0.05 หลังการบังคับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 และผลจากการทดสอบวิเคราะห์สมการถดถอยแบบโลจิสติกส์ พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับขนาดของบริษัท ปัจจัยอายุการดำเนินงาน ปัจจัยความสามารถในการทำกำไร ปัจจัยจำนวนกำไรสะสมที่กิจการมีอยู่ของบริษัท มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่กำหนดให้ปฏิบัติตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

ข้อจำกัดของงานวิจัย

ผลจากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาอัตราส่วนรายงานทางการเงินเฉพาะบริษัทที่เลือกใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่าทั้งก่อนและหลังใช้เพื่อศึกษาความแตกต่างและผลกระทบของการใช้มาตรฐานดังกล่าว รวมทั้งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในงบการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ซึ่งเป็นการจำกัดขอบเขตชัดเจน

งานวิจัยนี้ยังไม่ได้ศึกษาถึงผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ส่งผลกระทบต่ออัตราส่วนรายงานทางการเงินมีการเปลี่ยนแปลงอันอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ

ข้อเสนอแนะและงานวิจัยในอนาคต

จากการศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้เจาะจงเลือกที่จะศึกษาเฉพาะบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ไม่แบ่งแยกอุตสาหกรรม ดังนั้น การศึกษาครั้งต่อไปจึงควรศึกษาผลกระทบจากการใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินแยกตามอุตสาหกรรม และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเลือกใช้ข้อมูลผ่อนปรนหรือข้อยกเว้นจากการใช้มาตรฐานในช่วงที่มีสถานการณ์ Covid 19

เอกสารอ้างอิง

- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2562). ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ที่ 14/2562 เรื่อง มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า. สืบค้นจาก <https://www.tfac.or.th/upload/9414/WtDcitJFzS.pdf>
- ศิริจันทร์ เหลืองธนหิรัญย์. (2560). TFRS 16 สัญญาเช่า และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงมาตรฐาน. สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. สืบค้นจาก <https://www.tfac.or.th/upload/9414/7MZyFDX4Yj.pdf>
- ศิลปพร ศรีจันทร์เพชร. มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า มีอะไรใหม่. วารสารสภาวิชาชีพบัญชี ปีที่ 1 ฉบับที่ 12 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2562).
- อรอุมา ชูเมือง. (2561). ผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินของร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า ด้านผู้เช่า กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET100. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ บัณฑิตมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี. การบัญชี.
- อิทธิเดช แสงพวง. (2562). การศึกษาการเปรียบเทียบมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่า และมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า. (การศึกษาค้นคว้าอิสระบัณฑิตมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี. การบัญชี.

- วรนิษฐา กิตติภูมิวงศ์. (2558). ผลกระทบของร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ที่มีต่อ คุณภาพงบการเงิน. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ บัณฑิตมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี. การบัญชีธุรกิจแบบบูรณาการ.
- ศิริกษ สุขวัญบูลย์. (2559). ผลกระทบจากการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่ามาบังคับใช้ ต่อวิจรณ์ญาณของผู้ใช้งบการเงินในการประเมินความสามารถในการพยากรณ์กำไรและประเมินความเสี่ยงทางการเงิน. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ บัณฑิตมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี. การบัญชีธุรกิจแบบบูรณาการ.
- สุรีย์ โปษกรณ์และสุจิตต์ ณ นคร. (2558). ผลกระทบจากการถือปฏิบัติตาม มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2557) เรื่องสัญญาเช่า ต่อผู้ใช้บริการธุรกิจให้เช่าแบบลิสซิ่ง บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย:ศึกษากลุ่มหลักทรัพย์ 100. วารสารมหาจุฬาลงกรณ ปีที่ ๖ ฉบับพิเศษ.
- ฝนทิพย์ กองสินธุ์. (2557). ผลกระทบของร่างมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศเรื่อง สัญญาเช่า ต่ออัตราส่วนทางการเงินในด้านผู้เช่ากรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ). มหาวิทยาลัยบูรพา. คณะการจัดการและการท่องเที่ยว. การบัญชี.
- สุนาริน ผกาทอง. (2559). ผลกระทบของร่างมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า ต่ออัตราส่วนทางการเงิน ด้านผู้เช่า กรณีศึกษา : กลุ่มอุตสาหกรรมกรรมการบริการ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ บัณฑิตมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- สุนาริน ผกาทอง และ จตุรวิทย์ เขียวชะอุ่ม. (2561). ผลกระทบของร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ต่ออัตราส่วนทางการเงินด้านผู้เช่าของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ: กรณีศึกษากลุ่มอุตสาหกรรมบริการ. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการระดับนานาชาติ UTCC Academic Day ครั้งที่ 2. 8 มิถุนายน 2561.
- ทิวา ค้วนเครือ. (2562). ผลกระทบจากมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 (สัญญาเช่า) ต่อ บริษัท กชด. จำกัด. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี. การจัดการธุรกิจสากล.
- มสารัตน์ ดิฐวงศ์วัชร. (2564). ผลกระทบจากการนำมาตราฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ต่ออัตราส่วนทางการเงิน ด้านผู้เช่า ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษา กลุ่มธุรกิจสื่อสารและธุรกิจค้าปลีก. (สารนิพนธ์ บัณฑิตมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิต. การบัญชี.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. ข่าวสารสภาวิชาชีพ TFRS 16 – Transition : บริษัทปรับตัวอย่างไร เมื่องบการเงินไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้ (30 ตุลาคม 2563). ค้นหาวินาที 6 เมษายน 2566 จาก <https://www.tfac.or.th/Article/Detail/132859>

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2566). รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. สืบค้นจาก <https://www.set.or.th/th/market/get-quote/stock/>

นพพร สรแพทย์. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินบัญชีตาม TFRS บริษัทกลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภคในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. คณะบริหารธุรกิจ.